

3. CHARAKTERISTIKA ŠVP

3.1 Zaměření školy

ŠVP vychází z obecných vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí RVP ZV a z koncepce, která vznikla několikaletou snahou o inovaci pedagogického procesu a života školy vůbec, analýzou vlastních možností a schopností pedagogického sboru, požadavků rodičů.

Škola představuje komplexní zařízení pro základní vzdělávání a předškolní výchovu. Toto spojení umožňuje výchovnou péči o děti ze sociálně problematičtějšího prostředí, kterých je v naší lokalitě poměrně hodně.

Škola přijala zásady komunitního vzdělávání a snaží se je realizovat širokou nabídkou aktivit určených nejen pro žáky, ale i jejich rodiče a širší veřejnost v lokalitě.

Komunitní škola je taková škola, která kromě tradičního vzdělávání daného zřizovatelem nabízí i další mimoškolní aktivity. Je postavena na třech základních principech:

- vzdělávání je celoživotní proces,
- každý jedinec nese odpovědnost za kvalitu života ve své komunitě,
- každý člověk má právo se podílet na uspokojování potřeb obyvatel své komunity.

Myšlenka komunitního vzdělávání vychází z prostého faktu, že je to právě škola, která je fungující veřejnou organizací skoro v každé obci a je obvykle zřízena z komunálních rozpočtů, tedy vlastněna občany.

Jedním ze základních posláních těchto škol je přitáhnout maximum lidí a vytvořit z ní místo pro generační, kulturní, komunitní a sociální dialog a prostor pro odpočinek, vzdělávání a setkávání.

Komunitní školou se stane každá škola, která přijme principy a snaží se naplňovat myšlenku komunitního vzdělávání, tj. je připravena a ochotna:

- být otevřena aktivitám nad rámec běžného provozu,
- rychle a kvalitně reagovat na veškeré potřeby obyvatel čtvrti, města nebo obce,
- nabízet vysoký standard služeb,
- neustále se snažit o vlastní zdokonalování.

Často zmiňovanými potřebami komunity mohou být např. školení lidí bez práce, mimoškolní aktivity dětí, vzdělávání osob určitým způsobem diskriminovaných na trhu práce (matky na mateřské dovolené, zdravotně postižení, příslušníci etnických skupin apod.), zvyšování kvalifikace a mnoho dalších.

- chceme učit žáky takové znalosti a dovednosti, které budou dobře
- uplatnitelné v životě, tzn. méně encyklopedických poznatků a více se zaměřit na
- činnostní učení se zaměřením na praxi;
- zavádět do výuky efektivní metody výuky, jako je skupinové
- (kooperativní) a projektové vyučování, kterými vedeme žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci, sounáležitosti a vzájemnému respektu;
- pro budoucí život v EU je nezbytné propagovat výuku cizích jazyků
- vést žáky k využívání komunikačních a informačních technologií,
- podporovat zavádění a využívání výpočetní techniky do všech předmětů, podporovat
- výuku na počítačích a jejich využívání;
- vést žáky ke zdravému životnímu stylu;
- vést žáky k dodržování stanovených pravidel, zejména pravidel školního řádu
- chceme stejnou péči věnovat všem žákům;
- chceme klást důraz na všeobecné vzdělání pro všechny. Pro úspěšný rozvoj dítěte má význam život v populačně přirozené skupině (ve skupině jsou zastoupeni žáci s různým nadáním a vlastnostmi);
- nechceme preferovat jen intelektuální nadání, ale chceme stejně
- podporovat žáky i s jiným druhem nadání, jako je hudební, pohybové, manuální, apod.;
- provádět rozumnou integraci dětí zaostávajících, či jinak postižených
- přímo ve třídách základní školy s ostatními dětmi,
- chceme se zaměřovat i na žáky nadané, chceme jim vytvořit podmínky
- pro jejich rozvoj a tím omezit jejich přechod na jiné školy. Z metod práce
- chceme u těchto žáků preferovat samostatnou práci, skupinovou práci, projektové vyučování apod. Rovněž se chceme zúčastňovat různých soutěží charakteru, kde rovněž mají možnost se žáci prezentovat a zejména při přípravě k těmto soutěžím dochází k rozvoji jejich nadání
- do této činnosti chceme zapojit i školní družinu či jiné zájmové útvary na škole
- prohloubit komunikaci s rodiči a širokou veřejností, s občanským sdružením.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Cíl	Co dělá škola	Co dělá žák
<p>1. Umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení</p>	<ul style="list-style-type: none"> * používá metody, které žákům umožňují zapojit co nejvíce smyslů * přistupuje k žákům individuálně, respektuje jejich tempo práce * předkládá různé zdroje informací * propojuje informace se skutečným životem 	<ul style="list-style-type: none"> - vnímá, vyhodnocuje a využívá souvislostí při učení - pracuje vlastním tempem, zvyšuje si motivaci k učení - prakticky ovládá učební materiály a informační technologie - poznává vlastní možnosti
<p>2. Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů</p>	<ul style="list-style-type: none"> * předkládá modelové situace, koriguje průběh situace a podněcuje k vlastnímu hodnocení řešení, při nezdarech povzbuzuje * upozorňuje a pojmenuje na problémy vyplývající ze životních situací, nabízí možná řešení * rozvíjí schopnost logického uvažování 	<ul style="list-style-type: none"> - pojmenovává problémy, identifikuje je, hledá řešení, která poté vysvětluje a obhajuje - rozpoznává, vnímá problém, hledá řešení, vybírá z variant, ověřuje správnost volby - uplatňuje základní myšlenkové operace (analýza, syntéza, srovnávání, třídění, zobecňování, abstrakce)
<p>3. Vést žáky všestranné, účinné a otevřené komunikaci</p>	<ul style="list-style-type: none"> * Rozvíjí všechny formy komunikace, vede žáky k jejich využití v běžném životě * využívá situací pro navození ústní komunikace učitel - žák, žák - žák, učitel - učitel * učí žáka pravidlům písemné komunikace, rozvíjí ji, předkládá různé zdroje písemných textů 	<ul style="list-style-type: none"> - osvojuje si a verbálně i neverbálně komunikuje, používá vhodné výrazové prostředky - naslouchá, osvojuje si pravidla komunikace, rozvíjí slovní zásobu, srozumitelně se vyjadřuje - osvojuje si pravidla písemné komunikace, využívá je v běžném životě

<p>4. Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých</p>	<ul style="list-style-type: none"> * umožňuje pracovat ve skupině, zadává skupinovou práci * nabízíme pravidla v týmech, spolupracuje na vytváření pravidel * vybízí žáky k hodnocení a sebehodnocení chování a jednání ve skupině * připravuje modelové situace spolupráce (zařazení sociálních her) 	<ul style="list-style-type: none"> - spolupracuje se spolužáky, podílí se na činnostech - využívá příležitosti nastavit pravidla, respektuje je - chápe výhody spolupráce v "týmu", oceňuje a hodnotí je, získává nové zkušenosti - vcitňuje se do potřeb ostatních lidí, prožívá, učí se pomáhat druhým, žádat o pomoc
<p>5. Připravit žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> * Učí žáka nést zodpovědnost za své jednání a činy, vhodnou formou prosazovat své zájmy * Předkládá, vysvětluje a seznamuje žáky se školním řádem * Organizuje činnost třídních samospráv (utváření třídních pravidel) a školního parlamentu 	<ul style="list-style-type: none"> - stává se zodpovědným za své jednání a činy, nezaměňuje demokracii a svobodu za anarchii - přijímá a akceptuje školní řád, orientuje se v něm a používá ho v každodenních školních situacích - vybírá zástupce z kolektivu, učí se argumentovat, vyjadřovat se k problémům, vznášet požadavky

<p>6. Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě</p>	<ul style="list-style-type: none"> * uplatňuje individuální přístup k žákům s ohledem na jejich osobnosti, vede žáky k naplňování potřeb * Využívá všech situací k ovlivňování citového prožívání a nácviku sebeovládání i společensky přijatelných forem vyjádření pocitů a prožitků nácviku sebeovládání a společensky přijatelných forem vyjádření pocitů, prožitků * Zajišťuje návštěvy zařízení, zabývající se vztahy mezi lidmi, * organizuje krátkodobé i dlouhodobé pobyty do přírody, organizuje besedy a kulturní akce 	<ul style="list-style-type: none"> - poznává hranice svých možností, zvyšuje své sebevědomí, projevuje pozitivní city - žák posiluje své sociální chování a sebeovládání, učí se empatii, řídí a usměrňuje své citové prožívání, poznává svoji osobnost - učí se chápat složitost citového života, rozvíjí citovou otevřenost vůči podnětům z prostředí, - učí se ohleduplnému vztahu k lidem i přírodě ke kulturním a etickým hodnotám
<p>7. Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný</p>	<ul style="list-style-type: none"> * dbá na čistotu, hygienické zázemí a bezpečnost školy * umožní dodržování stravovacího a pitného režimu * zajišťuje besedy a návštěvy, které slouží jako prevence šikany, násilí * programy na podporu školy bez kouře a drog * snaha o organizaci režimu dne ve prospěch žáka 	<ul style="list-style-type: none"> - snaží se udržovat pořádek ve třídě i v budově školy - respektuje pravidla a využívá nabízených možností - aktivně se zapojuje a prakticky využívá poznatků o ochraně zdraví svého i ostatních - dokáže si naplánovat režim dne v souladu se zdravým životním stylem

<p>8. Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi</p>	<ul style="list-style-type: none"> * seznamuje se společenskými normami a pravidly soužití a vyžaduje jejich uplatňování * předkládá a na praktických příkladech objasňuje základní práva a povinnosti občanů (besedy, akce) * seznámení s jinými kulturami, tolerance k jiným lidem a náboženstvím 	<ul style="list-style-type: none"> - žáci si společně stanovují pravidla soužití ve třídě, volí třídní samosprávu, učí se respektovat společné soužití - rozlišuje a respektuje základní práva a povinnosti - poznává kultury jiných národů, seznamuje se s jejich zvyky, tradicemi a respektuje je, chápe nebezpečí rasismu a xenofobie, snaží se utvořit vlastní názor na mezilidské vztahy
<p>9. Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci</p>	<ul style="list-style-type: none"> * Podněcuje žáka v sebehodnocení a poskytuje mu zpětnou vazbu o jeho výkonech a schopnostech * Pořádá exkurze do OU, SOU a SŠ apod., umožňuje návštěvu pracovníků různých profesí * Předkládá a kontroluje pracovní postupy, seznamuje žáka se základními vědomostmi a dovednostmi * respektuje individualitu žáků vzhledem k jejich možnostem a schopnostem 	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže zhodnotit výkony své i svých spolužáků, hodnocení odůvodnit a přijmout je - seznamuje se s náplní práce jednotlivých profesí, získává vlastní představu o své budoucnosti - účastní se, osvojuje si, seznamuje se a dodržuje doporučené návody a pracovní postupy - soustředí se, dokončuje zadaný úkol vzhledem ke svým možnostem

3.3 Klíčové kompetence

Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základu všeobecného vzdělávání. Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

Kompetence k řešení problémů

Co žák umí a dělá

- Rozpozná problém, pochopí jeho podstatu, uvědomí si, jaké informace má již k dispozici
- Vyhledává další potřebné informace
- Navrhne alternativy řešení, vhodně je aplikuje
- Logicky uvažuje, využívá, ale potřeby matematické a empirické postupy k řešení problému
- Ověří si správnost řešení (je-li to možné), využije těchto poznatků k řešení problémů podobného typu
- Snaží se neopakovat chyby, cítí odpovědnost za svá rozhodnutí, umí je obhájit

Kompetence občanské

- Respektuje sebe i ostatní lidi, odmítá násilné řešení problému, uvědomuje si vztah k právům a povinnostem
- Žije zdravě a ekologicky s ohledem na životní prostředí
- Zapojuje se do občanského života v místě bydliště
- Váží si kulturních a historických odkazů svých předků

Kompetence k učení

- Čte s porozuměním textu a reprodukuje vlastními slovy obsah
- Uplatňuje mezipředmětové vztahy
- Rozvíjí paměť (zrakovou, sluchovou)
- Umí si vybírat vhodné metody k učení (samostudium)
- Je schopen si efektivně zorganizovat čas
- Cílené využití získaných kompetencí nejen pro sebe, ale i pro okolí, pro společnost

Kompetence pracovní

- Zachází s náradím a nástroji na určité úrovni
- Ovládá technické zobrazování (malování, psaní, kreslení, rýsování...)
- Uplatňuje technologické postupy
- Zvládá organizaci pracovního místa (úklid, pořádek...)
- Přistupuje ohleduplně k přírodním zdrojům, šetří je i jimi
- Rozpozná kvalitní a nekvalitní práci, váží si dobrých výsledků
- Pracuje samostatně a tvořivě

Kompetence sociální a personální

- Získává empatii k lidem
- Naslouchá druhým, reaguje na ně, respektuje názor druhých
- Uplatňuje zásady slušného chování
- Má zdravě uspořádaný žebříček hodnot
- Uvědomuje si význam své rodiny a váží si jí, zná své místo v rodině
- Důvěřuje sobě i svým schopnostem
- Snaží se rozlišit dobré a zlé, toleruje odlišnost (národnostní, rasovou, jazykovou, náboženskou..)
- Účastní se společenských událostí

Kompetence komunikativní

- Umí se srozumitelně, jasně, výstižně a souvisle vyjadřovat ústně i písemně
- Správně vyslovuje, má přiměřenou slovní zásobu, umí se nonverbálně dorozumívat
- Respektuje názory druhých, naslouchá jim, vhodně na ně reaguje, vede dialog
- Dokáže obhájit svůj názor, umí se zapojit do diskuse, vhodně argumentuje, je přístupný kompromisům
- Orientuje se v textech, obrazových materiálech a dalších informačních prostředcích
- Posoudí důležitost obsahu sdělení
- Dokáže se domluvit alespoň na základní úrovni v jednom světovém jazyce
- Ovládá moderní komunikační technologie
- Vystupuje před ostatními lidmi s využitím získaných vědomostí a dovedností

3.4 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- Mezi žáky se SVP patří - žáci se zdravotním postižením
- žáci se zdravotním znevýhodněním
- žáci se sociálním znevýhodněním.

Naše škola je školou spádovou sociálně vyloučeným lokalitám. Žáci, kteří do ní dochází, většinou v těchto vyloučených lokalitách bydlí, a můžeme je ve většině označit jako žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Máme zde žáky se zdravotním postižením (LMP, SPU diagnostikované školskými poradenskými zařízeními), žáky se zdravotním a především se sociálním znevýhodněním, často se jedná o kombinace postižení a znevýhodnění.

Naše škola se snaží pomocí různých aktivit kompenzovat SVP žáků. Patří k nim:

- *včasná péče (MŠ a přípravné ročníky)*
- *rozšířené školní poradenské pracoviště (školní psycholog, speciální pedagog, logoped, sociální pedagog, výchovný poradce a metodik prevence), které vyhledává žáky s SPU a včasnou diagnostikou a následnou speciálně pedagogickou péčí pomáhá kompenzovat SVP žáků*
- *ve škole pracuje tým učitelů, (pomocí projektů se snažíme, abychom na škole mohli mít i tzv. 2. pedagogy, kteří nám umožňují výuku v menších skupinách), asistentů pedagoga včetně romských asistentů*

- *zvyšování kompetencí pedagogických pracovníků prostřednictvím dalšího vzdělávání a sdílení příkladů dobré praxe s podobně zaměřenými školami*
- *materiální zabezpečení vzdělávání (interaktivní tabule, počítačové učebny, odborné učebny, speciálně pedagogické materiály a pomůcky, pracovní sešity, ...)*

ŠPP – rozšířené školní poradenské pracoviště ve spolupráci s učiteli a asistenty, rodiči, školskými poradenskými zařízeními zjišťuje a pomáhá i realizovat navrhovaná vyrovnávací a podpůrná opatření k zajištění individuálních vzdělávacích potřeb žáků.

- **Diagnostika:**
 - **speciálně pedagogická** – školní psycholog, speciální pedagog, logoped, během 1. ročníku, v přípravném ročníku, v MŠ. Později při výukových obtížích, při přestupu z jiné školy nebo na žádost zákonných zástupců
 - sociálně pedagogická** – sociální pedagog, terénní pracovník, třídní učitel, výchovný poradce
 - **psychologická** (třídní klima, intelektové schopnosti, kariérové poradenství, screening,) - školní psycholog, výchovný poradce
- **Speciálně pedagogická péče individuální i skupinová** (speciální pedagog, školní psycholog) - u žáků se zdravotním postižením zajišťujeme individuální nápravnou péči 1h týdně, dále pracujeme s žáky při výukových obtížích, dys obtížích, při pseudoretardaci. V předškolním věku (přípravný ročník, MŠ) a na 1. stupni (1. - 4. ročník) probíhá individuální logopedická péče. Tvorba IVP a OPR, doporučení a vytváření speciálně pedagogických materiálů a pomůcek pro žáky a pedagogy..
- **Psychologická péče** (školní psycholog) – krizová intervence, prevence školního neúspěchu, techniky a hygiena učení, skupinová a komunitní práce se žáky, ve spolupráci s výchovným poradcem zajišťuje kariérové poradenství, individuální konzultace i při osobních problémech pro žáky, pedagogické pracovníky i zákonné zástupce, dále různé ankety, dotazníky.
- **Včasně podchycení rizikového chování** (metodik prevence, psycholog, výchovný poradce, sociální pedagog) – preventivní činnost, adaptační programy, zajišťování preventivních programů z mimoškolních organizací.
- **Komunikace se zákonnými zástupci žáků, konzultace pro žáky, pedagogické pracovníky i zákonné zástupce.**
- **Spolupráce se školskými (partnerské školy v projektech i další školy, PPP, SPC) i dalšími organizacemi OSPOD, POLICIE ČR, DDÚ, NNO atd.)**

3.4.1 Vzdělávání žáků se zdravotním postižením

SVP jsou zjišťovány na základě vyšetření školským poradenským pracovištěm (PPP, SPC). Patří sem žáci, u nichž jsou diagnostikovány SPUCH, LMR, vady tělesné, zrakové, sluchové, vady řeči, souběžné postižení více vadami, autismus.

Forma vzdělávání:

1. Individuální integrace

- ***žáci se SPUCH***

Žáků se specifickými vývojovými poruchami učení je u nás diagnostikovaných PPP pouze několik, protože souvisí s intelektovými schopnostmi (u podprůměrných rozumových schopností se SPU nediodiagnostikuje, znaky dys obtížů jsou u našich žáků velice časté).

Žáci s poruchami chování, většinou ADHD diagnostikované na psychiatrii a neurologii a dle této diagnózy dává doporučení PPP. Jedná se o žáky hyperaktivní, popřípadě se vzdělávacími problémy, kteří nerespektují některé normy společenského chování, jsou nepřizpůsobiví, impulzivní a snadno unavitelní. U nás mnohdy pro rodiče takovéto chování normou, nevidí problém a ani důvod proč navštívit poradnu nebo odborné pracoviště.

Žáci jsou individuálně integrováni v běžné třídě, mají vypracovaný individuálně vzdělávací plán vycházející ze ŠVP ZV.

V procesu vytváření klíčových kompetencí bude nutné klást zvýšený důraz na samostatné rozhodování, kritické myšlení, jednání bez podléhání manipulacím a výchovu k práci a ke spolupráci. Učitel musí s žáky stanovit přesná pravidla chování a způsob komunikace ve třídě i mimo vyučování s tímto žákem.

- ***žáci s LMP***

Lehké mentální postižení diagnostikuje SPC, většinou bývá stanoveno během 2. ročníku, kdy se opakují výukové obtíže, nedaří zvládat ani základní učivo. Žáci s LMP individuálně integrováni se učí v běžné třídě dle Přílohy ŠVP pro žáky s LMP, podle doporučení SPC mají vypracovaný individuálně vzdělávací plán a případně plán osobního rozvoje. Vyšetření v SPC, případná individuální integrace a změna ŠVP je možná pouze na žádost a s informovaným souhlasem zákonných zástupců.

Individuálně vzdělávací plán (IVP)

Na základě žádosti zákonných zástupců a doporučení PPP a SPC je vypracován každý rok individuální vzdělávací plán, se kterým je seznámen žák i zákonní zástupci žáka. IVP je dvakrát ročně vyhodnocován a výsledky jsou konzultovány se speciálním pedagogem z PPP. Speciální pedagog z SPC se minimálně dvakrát ročně dostaví ke kontrole žáků s LMP a kontroluje plnění IVP, případně i OPR (osobní plán rozvoje) a hospituje ve třídách.

IVP vychází ze ŠVP ZV, u žáků s LMP vychází vzdělávací obsah z přílohy ŠVP pro žáky s LMP, a ze závěrů vyšetření školského poradenského pracoviště. Vypracovává ho speciální pedagog ve spolupráci s třídním učitelem a s ostatními vyučujícími. V IVP je popsán obsah, formy, metody a postupy práce odpovídající vzdělávacím potřebám žáka, je navržen způsob hodnocení (slovní hodnocení v průběhu roku a na vysvědčení je na základě písemné žádosti zákonných zástupců) a spec. pedagogické pomůcky a materiály. Speciální pedagog minimálně 1 hodinu týdně v rámci výuky (nejčastěji v hodině ČJ) individuálně pracuje se žákem na

nápravě ve spec. ped. oblasti (sluchová a zraková percepce, grafomotorika, fonematický sluch, individuální nácvik čtení apod.).

Je nutné, aby na plnění IVP spolupracovali zákonní zástupci i žák samotný, v naší škole se týká především dobré docházky do školy a v případě vyšší omluvené absence i doplňování zameškaného učiva. Každý rok jsou zákonní zástupci upozorňováni, že pokud je i nadále potřebná individuální integrace, je nutné kontrolní vyšetření žáka ve školském poradenském pracovišti.

Na základě vyjádření školského poradenského pracoviště a se souhlasem krajského úřadu může být zřízena funkce asistenta pedagoga pro určeného žáka.

Osobní plán rozvoje (OPR)

Vypracovává se pro určitý předmět na základě doporučení SPC u některých individuálně integrovaných žáků. Dále může být vypracován i pro žáky s výukovými obtížemi, s dys obtížemi, při zdravotním znevýhodnění, jako nástroj individualizace vzdělávací péče. Vychází se v něm, na jaké úrovni se žák nachází, plánuje se (po měsících), co by měl zvládnout, co se mu podařilo, co je nadále potřeba procvičovat. Vypracovává ho vyučující daného předmětu ve spolupráci se ŠPP.

2. Skupinová integrace pro žáky s LMP

LMP je diagnostikováno na základě vyšetření školského poradenského pracoviště, které proběhlo se souhlasem zákonného zástupce. Na základě jeho žádosti a s jeho informovaným souhlasem je možná forma vzdělávání skupinová integrace, kterou rozumíme vzdělávání žáka ve třídě zřízené pro žáky se zdravotním postižením. Žáci se učí podle přílohy ŠVP pro žáky s LMP.

3.4.2 Vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním

Patří sem žáci zdravotně oslabení, dlouhodobě nemocní nebo žáci s lehčími zdravotními poruchami, kterou vedou k poruchám učení a chování.

- a) *Na škole častá kombinace zdravotního postižení, znevýhodnění se sociálním znevýhodněním, kdy zanedbání péče nebo špatné hygienické návyky prohlubují závažnost zdravotních problémů a komplikují vzdělávání (zrakové vady – nenosí brýle, logopedické vady, vracející rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy*
- b) *nařízená ústavní výchova nebo uložená ochranná výchova, nebo*
- c) *postavení azylanta, osoby požívající doplňkové ochrany a účastníka řízení o udělení mezinárodní ochrany na území ČR, podle zvláštního právního předpisu.*

Na naší škole sledujeme tyto indikátory sociálního znevýhodnění:

- *bydliště v sociálně vyloučené lokalitě, popřípadě na ubytovně, špatnou kvalitu bydlení - třídní učitel, sociální pedagog, terénní pracovník*
- *nedostatečná znalost vyučujícího jazyka - vyučující ČJ, speciální pedagog*
- *spolupráce se ZZ (absence, omluvená a neomluvená absence, účast na třídních schůzkách, připravenost na výuku, pohovory, výchovné komise, ochota aktivně řešit problémy)- třídní učitel, ŠPP, asistenti pedagoga*
- *předškolní příprava*

- *výchovná opatření (napomenutí, důtky, snížené stupně z chování) – třídní učitel*
- *rizikové chování – třídní učitel, ŠPP*
- *potřeba spolupráce se subjekty mimo školu (OSPOD, POLICIE, SOUDY, NNO) – třídní učitel, ŠPP*
- *další skutečnosti ovlivňující vzdělávání (hygienické návyky, nedostatečné oblečení, neochota zajistit základní školní pomůcky, příslušnost k sociální nebo etnické kastě...)*

Žáků se sociálním znevýhodněním je na naší škole podle kvalifikovaných odhadů třídních učitelů ve spolupráci se sociálním pedagogem a terénním pracovníkem většina.

Škola se pomocí aktivit výše zmiňovaných snaží toto znevýhodnění co nejvíce kompenzovat. Velice často u nás probíhají pohovory s rodiči v úrovni vyučujících a třídních učitelů, pohovory v ŠPP, při vysokých absencích a neomluvených absencích výchovná komise, spolupracujeme s úřady a s NNO.

Pracovní sešity, některé pomůcky do VV hradíme pomocí projektů, třídní učitelé mají smlouvy s rodiči o postupném uhrazení některých aktivit, v některých závažných případech tolerujeme pouze základní pomůcky (tužka, sešit, pastelky), úlevy při platbách ŠD, školních kroužků.

3.5 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Mimořádně nadané děti patří do kategorie žáků se specifickými vzdělávacími potřebami. Jsou schopné vysokého výkonu v jedné nebo více oblastí, mají vyspělý verbální projev, vynikající paměť, učí se rychle, bez pomoci druhých. Zvládají složitější myšlenkové operace než jejich vrstevníci. U takovýchto dětí je možné urychlovat školní proces, pokud žák zvládá učivo mnohem rychleji než spolužáci (předčasný nástup do školy, přeskokování ročníků, přestup na víceletá gymnázia). **V rámci projektů, které škola realizuje, je pro nadanější žáky zajištěno doučování, příprava na přijímací řízení, individuální příprava aj.**

Zjišťování mimořádného nadání žáky provádí PPP.

Dle individuálních potřeb žáka je možné zvolit:

- individuální vzdělávací plán
- rozšíření vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů
- vnitřní diferenciaci žáků v některých předmětech

Ve výuce je možné využít různých materiálů k rozvoji logického myšlení (testy, kvízy, počítačové programy).

3.6 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání.

Tématické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Abychom této možnosti využili co možná nejlépe, nevytváříme pro průřezová témata samostatné vyučovací předměty, ale integrujeme je do jiných vyučovacích předmětů, ve kterých musí žáci používat znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů.

Zařazení jednotlivých tematických okruhů průřezových témat mohou být součástí charakteristiky vzdělávací oblasti a jednotlivá témata jsou uvedena v tabulkách vyučovacích předmětů. Pro lepší orientaci uvádíme ještě přehled všech průřezových témat a jejich zkratk.

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Výchova demokratického občana (VDO)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

Multikulturní výchova (MKV)

Environmentální výchova (EV)

Mediální výchova (MDV)

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Průřezová témata jsou realizována především formou integrace do normální výuky. Průřezové téma osobnostní a sociální výchova je na 1. i 2. stupni běžnou součástí výuky, proto zde není vyplněno. Blíže je tématický okruh vyjádřen v učebních osnovách jednotlivých vyučovacích předmětů.

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ									
SOCIÁLNÍ ROZVOJ									
Poznávání lidí	AJ M ČJ	AJ	AJ	AJ NJ	AJ NJ	Z ČJ AJ NJ VV F OV	Z ČJ AJ NJ VV TV F	Z ČJ AJ NJ TV VV F	Z HV AJ NJ TV VV F
Mezilidské vztahy	AJ	AJ	AJ	AJ	AJ	Z HV D PŘ OV F AJ	Z HV PŘ VV F AJ	Z PŘ F AJ	Z D PŘ F AJ
Komunikace	AJ	AJ	AJ	AJ	AJ ICT	Z ČJ PŘ VV INF F AJ	Z M ČJ PŘ INF F AJ	Z M ČJ PŘ INF F AJ	Z M ČJ HV PŘ VV INF F AJ
Kooperace a kompetice	AJ	AJ	AJ	AJ	AJ	Z M D INF F AJ	Z M PŘ AJ NJ INF F	Z M PŘ AJ NJ VV INF F	Z M PŘ AJ NJ INF F
MORÁLNÍ ROZVOJ									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	M ČJ TV	M TV	TV	TV	TV	Z M PŘ INF F	Z M INF F	Z M CH VV INF F	Z M CH INF F
Hodnoty, postoje, praktická etika	TV	TV	TV	TV	TV	Z M F	Z M PŘ F	Z M CH F ČJ	Z M D CH VV INF F

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola	ČJ Spr PRV VV	PRV VV Spr.	PRV VV	VL	ČJ	AJ NJ HV	OV AJ	OV AJ NJ	AJ Č OV F
Občan, občanská společnost a stát		PRV	PRV	VL	PŘ VL INF	D OV F	D OV Z F INF	D Z OV F INF	Z INF
Formy participace občanů v politickém životě				VL Př		OV	OV Z	Z D	Z PŘ
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Tv	TV	TV	TV VL	TV Př ICT	TV D VV F	TV F	TV D OV F	OV TV D F

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá	HV PRV VV ČJ	Spr VV ČJ	AJ NJ HV VV	Nj Aj	VL HV Spr Čj Nj Aj	ČJ AJ NJ M F OV	Z HV ČJ AJ NJ VV D F	HV VV Nj Aj D F	Aj Nj HV CH D M OV F ČJ
Objevujeme Evropu a svět		Čj	Aj M	Nj Aj	Nj Aj ICT VL	Aj Nj F	Z AJ Nj F OV	HV AJ NJ Z F	Z AJ NJ CH D F
Jsme Evropané					VL	D VV M F	Z D VV F OV	Z M PŘ D VV F	D VV M AJ NJ CH F

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní diference	HV PRV	PRV	ČJ NJ	HV Nj VV	VL Nj VV	ČJ AJ NJ Ov	D AJ NJ OV Z	Z AJ NJ D OV	Z Aj Nj
Lidské vztahy	Tv Hv	PRV HV TV	TV	HV Spr VV TV	AJ NJ VL PŘ Spr HV VV TV	Tv	Z HV ČJ TV	VV Tv Z	Ov Hv Tv Z
Etnický původ			NJ	Nj	Nj PŘ TV	D VV HV	Z D VV OV	Z VV	Z D VV
Multikulturalita	HV		Hv NJ	Nj VV	TV NJ HV VV ICT	VV Aj NJ D ČJ HV	Čj HV VV Aj NJ OV Z	HV AJ NJ Z ČJ	AJ Nj Z HV
Princip sociálního smíru a solidarity		PRV	PRV		VL PŘ	VV	VV Z	OV D Z	Ov Z

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy	VV	PRV VV	PRV VV	PŘ VV	AJ PŘ VV	Z VV	Z PŘ VV F	Z Aj VV F	Z VV PŘ F
Základní podmínky života	Spr Hv	PRV Spr	PRV	Př VV	Př VV	Pč VV D, Z ČJ	Z PŘ ČJ	F, D CH ČJ Z	F Z
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	PRV		PRV Spr	PŘ VV	PŘ VV Aj	Z ČJ VV D OV	Z VV Pč F	AJ, Př F, Z Pč VV Č, CH INF	Z F Pč INF
Vztah člověka k prostředí	PRV Tv VV	Tv VV	PRV Tv Spr VV	PŘ VV TV SP	PŘ VV TV Spr	Spr Tv Hv D Z	Tv D Pč Hv Čj F	F Pč Z Tv VV D AJ	Pč Př Tv VV D Aj Čj OV

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	VV	VV	VV JČ	AJ JČ	Aj HV ICT	Aj OV Z	Aj OV Inf ČJ Z	Aj OV CH HV Z	Aj OV HV Inf Z
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	JČ							PR	D
Stavba mediálních sdělení				VV NJ	VV	INF Č	INF Č	INF Č VV	INF Č VV
Vnímání autora mediálních sdělení	HV VV	HV JČ			HV				D
Fungování a vliv médií ve společnosti				TV	TV ČJ	VV		TV D OV VV	TV D OV
Tvorba mediálního sdělení					Inf	VV ČJ AJ	VV Aj	Aj	Aj Inf
Práce v realizačním týmu					Inf	Z Inf	Z Inf	Z Inf	Z Inf CH